

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા

વિ.

આર. બી. સીએચ. રઘુનાથ સિંહ એન્ડ કું.

જુલાઈ ૨૭, ૧૯૭૯

[એન. એલ. ઉટવાલીયા અને એ. પી. સેન, ન્યાયમૂર્તિઓ]

આબિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦, કલમ ૮(૧)(બી) લાગુ થવા બાબતે આબિટ્રેશન કરાર હોદ્દા દ્વારા આબિટ્રેટરોના બે નામો નિર્દિષ્ટ કરે છે-આવા નિર્દિષ્ટ પદોમાંથી એક નાબૂદ કરવામાં આવેલ છે અને બીજા નામવાળા અધિકારી કામ કરવાનો ઇનકાર કરે છે-શું કોર્ટ અન્ય આબિટ્રેટરની નિમણૂક કરી શકે.

સર્ટિફિકેટ દ્વારા અપીલ કાઢી નાખતા, કોર્ટે

કોર્ટે ઠેરવેલ કે: ૧. જો આબિટ્રેશન કરાર એ દર્શાવતો હોય કે પક્ષકારો ખાલી જગ્યા ભરવા માંગતા ન હતા તો જ કોર્ટ પાસે આબિટ્રેશન એક્ટની કલમ ૮(૧)(બી) હેઠળ ખાલી જગ્યા ભરવાની કોઈ સત્તા નથી. કલમ ૮(૧)(બી) માં આ

શબ્દો છે "અને આબિટ્રેશન કરાર એ દર્શાવતો નથી કે એવો ઇશાદો હતો કે ખાલી જગ્યા ભરવી જોઈએ નહીં". જો આબિટ્રેશન ખંડમાંથી આવો કોઈ ઇશાદો કાઢી શકાતો ન હોય, તો કોર્ટ ખાલી જગ્યા ભરી શકે. [૧૨૯ ડી-ઈ].

મેસર્સ. પ્રભાત જનરલ એજન્સીસ વગેરે વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, [૧૯૭૧] ૨ એસ.સી.આર. ૫૬૪; માન્ય રાખવામાં આવ્યો.

બાદમ સત્યનારાયણમૂર્તિ વિ. બાદમ વેંકટરામનમૂર્તિ, એ.આઈ.આર. ૧૯૪૮. મદ્રાસ ૩૧૨; અલગ તારવવામાં આવ્યો.

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન: વર્ષ ૧૯૬૯ ની સિવિલ અપીલ નં. ૨૪૭૨-૨૪૭૩.

એફ.એ.એફ.ઓ. નં. ૪૪૭/૬૧ અને ૪૭૬/૬૦ માં અલ્લાબાદ હાઈકોર્ટના તારીખ ૨૬-૪-૧૯૬૬ ના ચુકાદા અને હુકમનામા પરથી.

અપીલકર્તા તરફથી આર. એન. સચદેવ, આર. બી. દાતાર, ગિરીશ ચંદ્ર અને કુમારી એ. સુભાષિની.

સામાવાળા તરફથી આર. કે. ગર્ગ.

કોર્ટનો હુકમ ન્યાયમૂર્તિ ઉટવાલીયા દ્વારા આપવામાં આવેલ.

ઉટવાલીયા, ન્યાયમૂર્તિ. સર્ટિફિકેટ દ્વારા આ બે અપીલો પક્ષકારો વચ્ચેની સમાન કાર્યવાહીઓમાંથી ઉદ્ભવે છે. સામાવાળા કંપનીએ આબિટ્રેશન એક્ટ, ૧૯૪૦ જે હવે પછી એક્ટ તરીકે ઉલ્લેખિત છે, ની કલમ ૨૦ હેઠળ આબિટ્રેશન કરાર રજૂ કરવા અને કલમ ૮ હેઠળ આબિટ્રેટરની નિમણૂક માટે ટ્રાયલ કોર્ટમાં અરજી કરી. અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. આબિટ્રેટરની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા આ બાબતને અલ્હાબાદ હાઇકોર્ટમાં અપીલોમાં લઈ ગયું. હાઇકોર્ટે એક્ટની કલમ ૨૦ હેઠળના ટ્રાયલ કોર્ટના હુકમમાંથી ઉદ્ભવતી અપીલ કાઢી નાખી છે અને કલમ ૮ ના હુકમમાંથી ઉદ્ભવતી અપીલને રિવિઝન તરીકે ગણી છે અને તેને પણ કાઢી નાખી છે. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા આ કોર્ટ સમક્ષ આવ્યું છે.

કલમ ૨૦ ની બાબતના સંદર્ભમાં નીચેની અદાલતોના નિર્ણયો હવે અંતિમ છે. અપીલકર્તા વતી એવો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો કે કોઈ આબિટ્રેશન કરાર હતો. આ બાબતમાં નીચેની અદાલતના તારણો પર બિલકુલ હુમલો કરી શકાયો ન હતો.

પક્ષકારો વચ્ચેના કરારમાં આબિટ્રેશન ખંડ નીચે મુજબ હતો :-

"પક્ષકારો અથવા તેમના પ્રતિનિધિઓ અને કંટ્રોલર ઓફ રેશનિંગ દિલ્હી વચ્ચે હવે પછી કોઈપણ સમયે અને કરારમાંથી અથવા તેના સંબંધમાં ઉદ્ભવતા કોઈપણ પ્રકારના તમામ વિવાદો અથવા મતભેદો આબિટ્રેશન માટે ચીફ કમિશનર/ડિરેક્ટર ઓફ સ્ટોરેજ, મિનિસ્ટ્રી ઓફ ફૂડ, ગવર્નમેન્ટ

ઓફ ઈન્ડિયાને મોકલવામાં આવશે, અને તેમનો નિર્ણય અંતિમ અને બંધનકર્તા રહેશે."

ડિરેક્ટર ઓફ સ્ટોરેજ, મિનિસ્ટ્રી ઓફ ફૂડ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઈન્ડિયાનું પદ નાબૂદ કરવામાં આવ્યું હતું અને ઉપરોક્ત આબિટ્રિશન ખંડના હેતુ માટે આબિટ્રિશન માટે તે પદ ધરાવનાર કોઈ વ્યક્તિ ઉપલબ્ધ ન હતી. જોકે, ચીફ કમિશનર ઉપલબ્ધ હતા પરંતુ તેમણે કામ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. તેનાથી સામાવાળા કંપનીએ અન્ય આબિટ્રેટરની નિમણૂક માટે એક્ટની કલમ ૮ હેઠળ કોર્ટમાં અરજી કરી. અપીલકર્તા વતી એવી દલીલ આગળ ધરવામાં આવી છે કે જ્યારે નામ નિર્દિષ્ટ આબિટ્રેટર હોય, ભલે તેનું નામ હોદ્દા દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવ્યું હોય, ત્યારે એક્ટની કલમ ૮(૧)(બી) હેઠળ તેમના સ્થાને ખાલી જગ્યા ભરવાનું કોર્ટ માટે ખુલ્લું ન હતું. અમને આ દલીલમાં કોઈ વજૂદ જણાતું નથી. જો આબિટ્રિશન કરાર એ દર્શાવતો હોય કે પક્ષકારો ખાલી જગ્યા ભરવા માંગતા ન હતા તો જ કોર્ટ પાસે કલમ ૮(૧)(બી) હેઠળ ખાલી જગ્યા ભરવાની કોઈ સત્તા નથી. જો આબિટ્રિશન ખંડમાંથી આવો કોઈ ઇશાદો કાઢી શકાતો ન હોય, તો કોર્ટ ખાલી જગ્યા ભરી શકે. મેસર્સ. પ્રભાત જનરલ એજન્સીસ વગેરે વિ. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય.(૧) માં આ કોર્ટનો સીધો નિર્ણય છે.

અપીલકર્તાના વકીલ શ્રી આર. બી. દાતારે તેમની એ રજૂઆતના સમર્થનમાં બાદમ સત્યનારાયણમૂર્તિ વિ. બાદમ વેંકટરામનમૂર્તિ અને અન્ય(૨) માં મદ્રાસ હાઈકોર્ટના ફુલ બેન્ચના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો કે જ્યારે

કરારમાં નિર્દિષ્ટ આર્બિટ્રેટરે કામ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હોય ત્યારે એક્ટની કલમ ૮ હેઠળ કોર્ટ દ્વારા અન્ય કોઈ આર્બિટ્રેટરની નિમણૂક કરી શકાય નહીં. અમારા મતે એક્ટની કલમ ૮(૧)(બી) ની જોગવાઈઓ પર વિચાર કરતી વખતે, તે નિર્ણય અપીલકર્તા માટે કોઈ મદદરૂપ નથી. કુલ બેન્ચનો નિર્ણય સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ ના શેડ્યૂલ ૨ માં સમાવિષ્ટ કાયદાની અનુરૂપ જોગવાઈઓના સંદર્ભમાં આપવામાં આવ્યો હતો, જેના ફકરા ૫ માં એક્ટની કલમ ૮(૧)(બી) માં આવતા નિર્ણાયક શબ્દો ત્યાં ન હતા. કલમ ૮(૧)(બી) માં શબ્દો આ મુજબ છે: "અને આર્બિટ્રેશન કરાર એ દર્શાવતો નથી કે એવો ઇરાદો હતો કે ખાલી જગ્યા ભરવી જોઈએ નહીં."

ઉપર જણાવેલ કારણોસર, અમે ઠેરવીએ છીએ કે બે અપીલોમાંથી કોઈપણમાં કોઈ યોગ્યતા નથી. તેથી તેઓ ખર્ચ સાથે કાઢી નાખવામાં આવે છે જેનું પ્રમાણ અમે રૂ. ૧૫૦૦/- નક્કી કરીએ છીએ.

એસ.આર.

અપીલો કાઢી નાખવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.